

СЕКЦІЯ 4
**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ
ПІДПРИЄМСТВА**

Т.В. Андросова, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

П.Л. Гринько, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

**НАПРЯМИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ
НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ СВІТОВОЇ
ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ**

У сучасних умовах для прийняття ефективних управлінських рішень необхідна інформація як про потенціал підприємства, так і про те конкурентне середовище, у якому здійснюється його діяльність. Забезпечити поступальний розвиток торговельних підприємств можливо лише шляхом розробки системи ефективної інформаційної підтримки менеджменту, адаптованої до сучасних вимог за рахунок створення розвиненої інформаційної інфраструктури. Посилення конкурентної боротьби в умовах ринкової економіки гостро ставлять питання про пошук резервів конкурентоспроможності за рахунок вдосконалення управління потоками грошових коштів. Вони є основою оцінки фінансової стійкості, платоспроможності, інструментом обґрунтування управлінських рішень, пов'язаних із створенням (підтриманням) конкурентних переваг

Прогресуюче зростання усіх видів неплатежів на певному етапі економічної кризи в Україні було викликане підвищенням цін і одночасним падінням обсягів виробництва. Останнє є неминучим в умовах монополії, при відсутності ринкового регулювання цін та державного контролю за цінами, коливаннями попиту та пропозиції. Це у свою чергу, визначило структуру оборотних коштів на підприємствах, де став переважати залучений капітал. Через це підприємства постійно опиняються перед вибором: чи розраховуватися своєчасно за зобов'язаннями, але тоді нічого не залишиться на діяльність, чи продовжувати діяльність, але тоді оплата за зобов'язаннями відтягується на місяці і роки. Слід відзначити, що несприятливі умови кредитування, які не дозволяють підприємствам ефективно фінансувати свою діяльність за допомогою залучених коштів, теж визначають неплатоспроможність вітчизняних суб'єктів господарювання.

Враховуючи специфіку і складність проблем, з якими зіштовхуються підприємства України в процесі діяльності, необхідно виділити наступні основні напрями з оптимізації грошових потоків:

- подальше вдосконалення технології фінансових розрахунків для скорочення операційних потреб підприємства у необхідних коштах;
- вдосконалення системи формування інформації з метою здійснення достовірної ретроспективної оцінки;
- підвищення точності прогнозування грошових потоків;
- розвиток використання альтернативних джерел ліквідності;
- підвищення ефективності використання вільних грошових коштів у функціонуванні підприємства.

Важливе місце в оптимізації грошових потоків належить їх плануванню. Концентрація всіх видів запланованих грошових потоків підприємства знаходить своє відображення в спеціальному плановому документі – плані надходження і витрачання грошових коштів, який є одним із основних форм поточного фінансового плану.

План надходження і витрачання грошових коштів розробляється на майбутній рік в щомісячному розрізі з тим, щоб забезпечити врахування сезонних коливань грошових потоків підприємства. Він складається за окремими видами господарської діяльності і за підприємством в цілому. Враховуючи, що ряд початкових передумов розробки цього плану носять менш прогнозований характер, він складається звичайно у варіантах – «оптимістичному», «реалістичному» і «песимістичному».

Крім того, розробка цього плану носить багатоваріантний характер і за використовуваними методами розрахунку окремих його показників. План надходження та витрачання грошових коштів розробляється згідно етапів наведених на схемі.

Основною метою розробки плану надходження і витрачання грошових коштів є прогнозування в часі валового і чистого грошового потоків підприємства в розрізі окремих видів його господарської діяльності і забезпечення постійної платоспроможності на всіх етапах планового періоду.

Показники розробленого плану надходження і витрачання грошових коштів служать основою оперативного планування різних видів грошових потоків підприємства.